

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 210/2023-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Ružomerský papier, občianske združenie**, IČO 50 440 721, Šľachtiteľská 185, Kvetoslavov, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Korytár, s. r. o., Sladovnícka 13, Trnava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Ing. Pavol Korytár, proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 26Cb/71/2016 z 29. novembra 2017, rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/215/2018 z 17. apríla 2019 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2Obdo/41/2021 z 13. septembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. decembra 2022 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 20, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje zrušenie napadnutých rozhodnutí a vrátenie veci na ďalšie konanie okresnému súdu a uplatňuje si náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že mu bolo odňaté právo konať v dovolacom konaní, pretože najvyšší súd s ním ako s účastníkom nekonal, neoznámil mu vyjadrenie žalovaného, nedoručil napadnuté uznesenie, a to napriek tomu, že svoj vstup do konania ako intervenient oznámil dovolaciemu súdu a o prípadnom nepripustení jeho intervencie nebolo rozhodnuté. Uvedeným postupom boli negatívne zasiahnuté aj jeho majetkové práva a právo na nezávislý a nestranný súd.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

3. Úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je posúdenie splnenia všetkých zákonných požiadaviek kladených na ústavnú sťažnosť, ako aj splnenia procesných podmienok konania pred ústavným súdom.

II.1. K napadnutým rozsudkom okresného súdu a krajského súdu:

4. Z príloh a ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ nebol účastníkom konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 26Cb/71/2016 ani konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 3Cob/215/2018. Oba napadnuté rozsudky nadobudli právoplatnosť 19. septembra 2019. Svoj záujem v konaní vystupovať ako intervenient sťažovateľ oznámil podaním doručeným najvyššiemu súdu 21. apríla 2022 (podľa údajov uvedených sťažovateľom, samotné podanie ústavnému súdu predložené nebolo ani dôkaz o dátume jeho podania, pozn.). Vstup do konania teda sťažovateľ uplatnil až v rámci prebiehajúceho dovolacieho konania o dovolaní podanom 3. novembra 2020 žalobcami v 1. a 2. rade (spis predložený najvyššiemu súdu 7. mája 2021, pozn.).

5. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na § 122 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), v zmysle ktorého ústavnú sťažnosť môže podať osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva a slobody. Uvedené zákonné ustanovenie upravuje aktívnu legitimáciu na podanie ústavnej sťažnosti.

6. Z ústavnej sťažnosti je zrejmé, že účastníkom napadnutých konaní pred okresným súdom a krajským súdom sťažovateľ nebol, a preto nebol ani nositeľom označených ústavných práv, ktorých porušenie v ústavnej sťažnosti namieta. Podmienka účastníctva v konaní pred orgánom verejnej moci síce z čl. 127 ústavy ani z § 122 zákona o ústavnom súde explicitne nevyplýva, možno ju však vyvodit' z definície sťažovateľa a priamo aj z judikatúry ústavného súdu. Preto sťažnostná legitimácia nesvedčí fyzickej osobe ani právnickej osobe, ak neboli účastníkmi napadnutého konania, resp. konania, v ktorom bolo napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie vydané alebo bol vykonaný iný zásah.

II.2. K napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu:

7. V napadnutom uznesení najvyšší súd v závere k doručenému oznámeniu sťažovateľa uviedol, že k oznámeniu vstupu intervenienta na strane žalobcov došlo až v dovolacom konaní, preto najvyšší súd na takéto oznámenie nemohol prihliadnuť podľa § 82 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pretože vstup do konania je v právoplatne skončenom konaní zo zákona neprípustný. Najvyšší súd preto ani nemohol postupovať podľa § 82 ods. 4 CSP (rozhodnúť o neprípustení vstupu intervenienta, pozn.) ani oznámiť vstup intervenienta stranám sporu.

8. Predmetom konania pred ústavným súdom vo vzťahu k napadnutému uzneseniu je posúdenie, či výklad a aplikácia ustanovení § 82 CSP o intervencii najvyšším súdom sú ústavne akceptovateľné, čo by malo nevyhnutne za následok nedostatok účasti sťažovateľa aj v dovolacom konaní ako predpokladu pre uplatňovanie ústavnej ochrany vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu z hľadiska výhrad sťažovateľa k meritu veci.

9. Podľa § 82 ods. 1 CSP intervenient vstupuje do konania z vlastného podnetu alebo na základe oznámenia o spore podľa § 86 písomným podaním.

Podľa § 82 ods. 2 CSP vstup intervenienta je prípustný počas celého konania.

Podľa § 82 ods. 3 CSP v podaní, ktorým vstupuje do konania, musí intervenient okrem všeobecných náležitostí podania uviesť tvrdenia, ktoré odôvodňujú jeho právny záujem na výsledku konania.

Podľa § 82 ods. 4 CSP vstup intervenienta do konania súd oznámi stranám.

10. Sťažovateľ nesúhlasí s výkladom zvoleným najvyšším súdom, je presvedčený, že svoj vstup do konania uplatnil účinne, pretože je prípustný počas celého konania.

11. Ústavný súd nie je súdom vyhľadávacím, preto vychádzal z údajov, ktoré vyplývajú z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh. Výklad poskytnutý najvyšším súdom, podľa ktorého je vstup intervenienta do konania prípustný počas celého konania do jeho právoplatného skončenia, teda v rozsahu konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho súdu, považuje ústavný súd za logický a sledujúci účel inštitútu intervenienta. Tým je ochrana oprávnených záujmov tretieho subjektu v konaní uplatňovaním prostriedkov procesného útoku alebo obrany. Tieto svoje oprávnenia môže intervenient účinne využívať vzhľadom na zásadu koncentrácie konania, právnej záväznosti právoplatného rozhodnutia a povahu mimoriadnych opravných prostriedkov, len za predpokladu jeho vstupu do konania pred právoplatnosťou konečného rozhodnutia vo veci. Ak teda najvyšší súd vyhodnotil oznámenie sťažovateľa o vstupe do konania po jeho právoplatnom skončení ako neprípustné a nevyvolávajúce právne účinky intervencie, ide o výklad ústavne akceptovateľný. Sťažovateľ nebol účastný dovolacieho konania ako intervenient napriek podanému oznámeniu.

12. Poskytnutia ochrany ústavných práv na súdnu ochranu či spravodlivý proces zo strany ústavného súdu sa vzhľadom na uvedené môže domáhať len tá osoba, do ktorej ústavných práv bolo zasiahnuté napadnutým rozhodnutím. Materiálnym predpokladom aktívnej legitimácie subjektu na podanie ústavnej sťažnosti je ujma na subjektívnych právach sťažovateľa, čo v tomto prípade *prima facie* nie je splnené pre absenciu statusu subjektu sporového konania. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 1 písm. e) zákona o ústavnom súde ako podanú neoprávnenou osobou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2022

Luboš Szigeti
predseda senátu